

KAM NA JÍDLO

● Dobrou volbou je přímo za mostem **balkánská restaurace Butrint**. Kromě nabídky klasické pizzerie si zde lze pochutnat i na specialitách jihoevropské kuchyně. Otevřeno je kromě pondělí každý den. Když je hezké počasí, funguje zahradní restaurace, propojená s dětským hřištěm. Pizzy zde pořídíte od 89 do 150 korun, za speciality jako je Gyros, Qe-bap nebo Byrek také zaplatíte do 140 korun. Restaurace Butrint, Kolínská 6, tel.: 325 515 863.

● V samotném Nymburku je ale příležitostí k naplnění žaludku samozřejmě více ve všech cenových kategoriích. Kdo se vydá do Nymburka na kole z Kolína, může se zastavit v restauraci **Na soutoku** (Labe s Cidlinou) nedaleko Poděbrad. Zajíždí sem i výletní parník z Poděbrad.

KAM NA VÝLET

Libice nad Cidlinou

Asi čtrnáct kilometrů vzdálená ves byla osídlena již v době bronzové, do historie se ale zapsala o něco později jako sídlo slavného rodu Slavníkůvců. Libice se stala centrem knížectví, které Slavníkovci sjednotili v severovýchodních a jižních Čechách. V roce 995 přepadli přemyslovští vojáci hradiště a všechny přítomné brutálně vyvraždili. Jen šťastnou náhodou tuto tragédii přežili Slavníkovci synové Vojtěch, Soběslav a nevlastní Radim. Vítězové hradiště opravili a usadil se zde na čas rod Vršovců. Ovšem ti dopadli podobně jako Slavníkovci a v roce 1108 byli pro údajnou zradu pobiti také.

FOTO: JAN PERGLER

→ se od dob Hrabalova dětství příliš nezměnil. Pravda, tu a tam autorovu poetiku kazí moderní zástavba a velmi nešetrné zásahy komunistických projektantů, nicméně i tak lze bez nadsázky o Nymburku říct, že zde stojí za to „zastavit svůj čas“.

Královské město

Přestože v Hrabalových prózách se jeví město jako idylické české maloměsto, jeho historie je do značné míry pohnutá a idylické časy zde nikdy netrvaly příliš dlouho. Doby blahobytu vždy vystřídaly pohromy, které nejednou zanechaly Nymburk v naprostém rozvratu a na prahu totálního zániku. Město založil v druhé polovině 13. století král Přemysl Otakar II. Místo, kterému dominoval raně gotický hrad, si český král nevybral náhodou. Nedaleko soutoku Labe s Mrlinou se totiž nacházel významný brod na starobylé kupecké cestě. V minulosti zde stávala pravěká opevněná osada, z doby kolem

roku 3600 př. n. l. Původní hrad, v němž bylo sídlo nymburské rychty, byl značně poškozen za třicetileté války a teprve na počátku dvacátého století byla na jeho ruinách vystavěna budova soudu s barokizujícím průčelím.

Od hradu do města

Na místě, kde stával královský hrad, není špatné začít prohlídku města. Budova soudu totiž zasahuje do Kostelního náměstí, kde se tyčí nymburská dominanta – kostel svatého Jiljí. Tady totiž celá historie novodobého Nymburku začala. Právě sem zakreslil královský architekt počátek nového města a zde byl roku 1280 položen také základní kámen na stavbu nymburského kostela. Původně byl zasvěcen svatému Mikulášovi, po třicetileté válce změnil svého patrona.

V srpnu 1634 město obléhali Sasové a Švédové a poté, co jej dobyli, vnikli do kostela

a povraždili zde všechny nymburské občany, kteří se v chrámu ukrývali. Po odchodu vojska zůstalo ve městě 22 obyvatel a pouze 11 domů (před začátkem třicetileté války udávají dobové archívy záznamy o 3000 osobách a 280 domech). Na památku obětí byl navždy uzavřen severní portál kostela. Právě tudy prý Sasové do chrámu vnikli. Trojlodní kostel byl několikrát přestavován a původně měl dvě věže. V polovině devatenáctého století byla jedna z věží zbourána a druhá, šedesátimetrová kostelní věž dostala svou dnešní jehlanovitou podobu. Právě uvnitř chrámu si malý hrdina jiné Hrabalovy povídky, Mořská panna, „vypůjčil“ z kostelní kasičky peníze, aby mu pan Lojza z nedaleké hospody Pod mostem vytetoval na prsa malou plachetnici. Na tomto místě je třeba dodat, že ne vždy je na místě napodobovat Hrabalovy literární hrdiny.

Služba králi

Vyjdete-li z chrámu a vydáte se podél soudní budovy k řece, můžete se od nezbedných Hrabalových postav v duchu přenést do doby, kdy Nymburk prokázal Českému království neocenitelnou službu. K budově staré rybárny na břehu Labe (dnešní podoba pochází z počátku 20. století) totiž 28. května 1310 připlul prám, na jehož palubě byla dcera zesnulého krále Václava II. Eliška Přemyslovna. Za pomoci kompliců utíkala z Pražského hradu před svým švagrem Jindřichem Koutanským, který jí usiloval

Na zbytek městského opevnění je nejkrásnější pohled od Labe.